

Stare Gnatowice, dn. 17.02.2014 r.

Sz. P. Jan Dworak
Przewodniczący
Krajowej Rady Radiofonii
i Telewizji

Krajowa Rada Radiofonii i
Telewizji

Szanowny Panie Przewodniczący,
Wysoka Rado,

Dziękuję za uzyskanie możliwości zabrania głosu w społecznych konsultacjach strategii regulacyjnej Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na lata 2014 – 2016.

W odpowiedzi na ogłoszenie o rozpoczęciu konsultacji, poniżej przedstawiam własne uwagi i postulaty do wybranych treści projektu przedmiotowego dokumentu (w kolejności chronologicznej, z odnośnikami do poszczególnych jego rozdziałów i stron):

- Roz. 4.2, str. 21 „Kierunki polityki koncesyjnej KRRiT”
„Reglamentacja zasobów częstotliwości naziemnych będzie przebiegać tak jak dotychczas w trybie konkursowym. Krajowa Rada spośród przedstawionych projektów będzie wybierać ten, który w najwyższym stopniu gwarantuje realizację zadań ustawowych radiofonii i telewizji. Jednocześnie wnioskodawca musi zagwarantować posiadanie środków finansowych pozwalających na realizację prezentowanych zamierzeń.”

Dodatkowym, uzupełniającym i podrzędnym kryterium (o wadze ustalonej w zgodności z ustawą o radiofonii i telewizji oraz innymi nadrzędnymi przepisami), powinien być udokumentowany fakt podjęcia przez wnioskodawcę starań o dobór częstotliwości radiowej na okoliczność udzielenia lub rozszerzenia koncesji dla lokalizacji, której dotyczy ogłoszenie koncesyjne.

Inicjatywa starań o zasób częstotliwości może wskazywać na związek wnioskującego podmiotu z miejscowością czy regionem będącym przedmiotem postępowania. Ponadto w wielu przypadkach wyłącznie tego rodzaju inicjatorom lokalna społeczność zawdzięcza pozyskanie częstotliwości, a tym samym możliwość stworzenia tam rozgłośni.

W chwili obecnej przepisy w tym zakresie są dla lokalnych organizatorów przedsięwzięć medialnych bezlitosne. Pomimo (obarczonych bardzo często ciężkim nakładem pracy) starań w postaci kierowania zapytań o przeprowadzenie analiz sieciowych i aplikacji o dobór częstotliwości, tego rodzaju lokalny inicjator, w postępowaniu koncesyjnym finalnie staje na równi z zewnętrznymi konkurentami, również tymi, którzy wcześniej nie interesowali się wnioskowaną lokalizacją (a tym samym nie podjęli podobnego nakładu działań) a startują np. w związku z pojawieniem się okazji na pozyskanie (niekiedy kolejnego) dobra rzadkiego dla prowadzonej działalności.

Powyższe rozumowanie wydaje się być spójne z przedstawioną w dalszej części dokumentu polityką wspierania nadawców lokalnych poprzez wyodrębnienie statusów tzw. „nadawcy środowiskowego” oraz „nadawcy lokalnego”.

- Roz. 4.2, str. 23 „Stworzenie warunków dla rozwoju mediów trzeciego sektora i mediów lokalnych”.

Wskazywany kierunek działań regulacyjnych jest w mojej opinii słuszny i wynika zapewne z obserwacji rynków zagranicznych.

Działania regulacyjne winny być poprzedzone wyjątkowo szczegółowymi działaniami analitycznymi w obszarze NGO i wypracować dalekowzroczną politykę eliminującą potencjalne zagrożenia.

Terminy „fundacja”, „stowarzyszenie”, czy „spółdzielnia socjalna” nie zawsze muszą wiązać się z działalnością misyjną na rzecz społeczeństwa, gdzie aspekt komercyjny ma drugorzędne znaczenie, przez co wątpliwe jest stawianie ich na wyższym pułapie uprzywilejowania.

Przykład: tego rodzaju organizacja jako koncesjonariusz może być powiązana z inną nastawioną na zys osobowością prawną (np. spółka prawa handlowego), która staje się komercyjnym producentem programu i przenosi dochodowość na swoją stronę.

Polityką wydającą się dostrzegać opisywaną problematykę jest dążenie do uruchomienia funduszu misji publicznej w ramach planowanej opłaty audiowizualnej, do którego dostęp nie będzie uzależniony od statusu wnioskodawcy (spółka, fundacja, stowarzyszenie...), lecz zapewne od merytoryki finansowanego projektu i jego wartości programowej.

W działalności misyjnej liczą się przede wszystkim rzeczywiste intencje nadawcy (których mierzalność i weryfikacja jest bardzo trudna) i wymagane są odpowiednie regulacje rozliczające społecznie użyteczne działania.

„Społecznikiem” może być zarówno założyciel fundacji, jak i osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą.

Niezwykle wnikliwej analizie powinno być poddane rozumowanie na temat przynależności i powiązań politycznych.

Punkty styku polityki z lokalnymi mediami (a w związku z tym pola do nacisków politycznych) są bardzo szeroko różnorodne i zaczynają się od tytułu prawnego do obiektu nadawczego (który może być własnością samorządowej spółki), poprzez pieniądze samorządowe, którymi dodatkowo finansowane jest medium (np. w postaci środków na promocję gminy), aż do samych personaliów (przynależność partyjna osób w strukturach zarządzających medium lub sympatie polityczne wynikające z zależności zawodowych).

Historia mediów lokalnych w Polsce ma na swoich kartach zapisane wszystkie opisane problemy.

W działaniach regulacyjnych istotne będzie zapewne rozważenie wymagalności odpowiednich obostrzeń statutowych organizacji (będących jedną z podstaw do otrzymania statusu).

Ważnym będzie również odpowiedni (podyktowany wnikliwymi badaniami) dobór kwoty procentowej przekazów handlowych emitowanych przez nadawcę środowiskowego, w taki sposób, aby przekazy te pojawiały się w ilości wystarczającej na wspomaganie finansowe podstawowych obszarów funkcjonowania nadawcy, lecz jednocześnie były mało atrakcyjne dla ukrytej działalności biznesowej.

W przypadku jednego z obostrzeń planowanych dla statusu nadawcy lokalnego, w postaci lokalizacji miejsca produkcji programu, zagrożeniem może być tworzenie przez nadawców sieciowych niskobudżetowych miejsc imitujących lokalne zaplecza produkcyjne.

W zagadnieniu cyfryzacji radiofonii istotne znaczenie ma polityka informacyjna w zakresie przybliżania lokalnym nadawcom wiedzy na temat organizacji cyfrowej emisji, oraz integracja nadawców w celu dążenia do wspólnego budowania multipleksów. Ważną rzeczą w tworzeniu regulacji prawnych jest opracowanie czytelnej procedury wnioskowania o dobór częstotliwości radiowej na okoliczność uruchomienia lokalnego multipleksu. Przepisy powinny uwzględniać również możliwość wnioskowania koncesyjnego przez nadawcę, który zainteresowany jest wyłącznie rozpowszechnianiem swojego programu w sposób cyfrowy w multipleksie (bez emisji analogowej i simulcastu). Działania informacyjno-integracyjne KRRiT powinny wspierać również inicjatywy rozszerzające dostępność odbiorników cyfrowych, np. w postaci programów wymiany starych analogowych odbiorników na nowe – cyfrowe.

- Roz. 6.3, str. 52 „Polityka jakości”

Opisywane standardy jakości w zakresie udzielania koncesji, oparte o certyfikat ISO 9001:2008, nie poruszają tematu polityki informacyjnej w zakresie prezentacji zainteresowanym podmiotom aktualności dotyczących prowadzonych postępowań, a ściśle gwarantowanych terminów prezentacji oczekiwanych kluczowych danych (t.j. ogłoszenie listy wnioskodawców, ogłoszenie uchwały o udzieleniu koncesji i in.), w głównym kanale komunikacji (stronie internetowej KRRiT / BIP). Terminy publikacji tych danych są bardzo

różnorodne i niesprecyzowane. Przykład: informacja na temat podjęcia uchwały o udzieleniu koncesji w niektórych postępowaniach pojawia się już po kilku dniach od posiedzenia na którym uchwała zapadła, w innych po kilku a nawet kilkunastu tygodniach. Nie jest również uregulowana procedura dostępu do takich danych przez samych uczestników postępowania. Często zdarza się tak, że informacja wcześniej (niż w oficjalnym źródle KRRiT) pojawia się w komercyjnej prasie branżowej. Paradoksalną jest sytuacja, w której uczestnikowi postępowania odmawia się informacji telefonicznej na temat uchwały i zwycięskiego podmiotu, a za chwilę informacja ta pojawia się publicznie np. na internetowych stronach Pressa lub Wirtualnych Mediów.

Strategia regulacyjna w tym obszarze powinna uwzględniać dążenie do normalizacji prezentowania danych i wyodrębnienia grup posiadających do nich priorytet (uczestnicy postępowania, media, inne grupy), lub przeciwnie - całkowitej hermetyzacji i blokady dostępu poza oficjalną internetową publikacją KRRiT. W pierwszym wypadku ważnym elementem jest opracowanie metody autoryzacji danych osób składających telefoniczne lub pisemne elektroniczne zapytania (np. poprzez rozwiązania autoryzacyjne stosowane w bankowości czy telekomunikacji).

W drugim – ustalenie gwarantowanych terminów publikacji oficjalnej informacji (dostosowanych do możliwości i zasobów ludzkich Dep. Regulacji).

Przykład: Ogłoszenie listy wnioskodawców – 21 dni po terminie składania wniosków. Ogłoszenie uchwały o udzieleniu koncesji – 3 dni robocze od dnia posiedzenia KRRiT na którym została podjęta uchwała, itd...

Dodatkową sugestią związaną z prezentacją danych dot. postępowań koncesyjnych jest wskazywanie nazwy planowanego programu obok nazwy podmiotu na liście wnioskodawców.

- **Roz. 6.4, str. 52 „Cyfryzacja urzędu”**

Najważniejszym zadaniem, jakie stoi przed Biurem KRRiT w zakresie szeroko rozumianej cyfryzacji, ujętym w Strategii Cyfryzacji Biura KRRiT, jest dalsze otwieranie urzędu na interesariuszy. Zadanie to zapoczątkowało wprowadzenie systemu cyfrowego obiegu spraw i dokumentów wewnątrz instytucji, który pozwala na pełne zaimplementowanie elektronicznej skrzynki podawczej.

W perspektywie 3 lat wewnętrzny Zespół ds. Cyfryzacji planuje w pełni zrealizować to zadanie i utrzymywać jego aktualność. W obszarze planów strategicznych znalazły się trzy procesy: sprawy koncesyjne, sprawy abonamentowe oraz skargi i wnioski. Wszystkie te obszary mają zostać udostępnione w formie cyfrowej, wraz z pełną obsługą podpisu elektronicznego do 2016 roku.

Powyższa strategia powinna ściślej precyzować drogi elektronicznej komunikacji z interesariuszami i zakładać integrację opisywanej skrzynki podawczej z oficjalną elektroniczną platformą usług administracji publicznej ePUAP Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, która kompletuje elektroniczne skrzynki podawcze innych instytucji administracyjnych (w tym Urzędu Komunikacji Elektronicznej powiązanego proceduralnie z KRRiT) stanowiąc jednolite miejsce publiczne umożliwiające kompleksowe załatwienie spraw z różnych dziedzin życia oraz działalności zawodowej.

Jeśli wskazywana w cytowanym tekście „elektroniczna skrzynka podawcza” to również sekcja w ePUAP, uprzejmie proszę o pominięcie powyższej uwagi w analizie konsultacyjnej i ewentualne doprecyzowanie treści dokumentu strategii.

- **Pozostałe uwagi – niezwiązane z konkretnymi zapisami w projekcie strategii.**

Strategia regulacyjna na lata 2014-2016 nie uwzględnia sygnalizowanego w ostatnim dokumencie „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2012 roku”, dość istotnego problemu emisji eksperymentalnych oraz okolicznościowych. Szczegółowe rozważania analityczne zostały w ww. dokumencie dość precyzyjnie opisane.

Ponadto wymieniona problematyka fragmentarycznie obejmuje zagadnienie Microbroadcastingu. Część emisji związanych z okolicznościowym rozpowszechnianiem informacji (art. 144a ustawy Prawo telekomunikacyjne) prowadzona jest z nadajników małej mocy. Niektóre z nich prowadzone są z ERP do 10W, niektóre z mocą nieco wyższą, lecz dużo niższą niż najmniejsze radiofoniczne stacje doświetlające rozgłośni publicznych i

koncesjonowanych. Przykładem mogą być emisje audiodeskrypcji dla osób niewidomych podczas wydarzeń sportowych czy rozgłoszeń okolicznościowe obejmujące swym zasięgiem teren związanej z nimi imprezy (budynek, park, dzielnica i in.). Są również emisje, które szczególnie nie wpasowują się w czasowe obostrzenia związane z zapisami wymienionej ustawy (miesięczny okres). Przykładem może być kino samochodowe. Szczegółowych regulacji wymaga również zagadnienie uzgadniania przez Przewodniczącego KRRiT zezwoleń na emisje związane z prowadzeniem testów i eksperymentów nowych technologii (art. 144b ustawy Prawo telekomunikacyjne). Część takich emisji może służyć prawie dwuletniemu rozpowszechnianiu programu bez koncesji, część natomiast uczciwym badaniom naukowym (swobodę prowadzenia których gwarantuje art. 73 Konstytucji RP) lub testom użyteczności wprowadzanej przez producenta czy dystrybutora technologii.

Uzgodnienie tego rodzaju zezwolenia (wg praktycznych doświadczeń) uwarunkowane jest posiadaniem przez podmiot prowadzący eksperyment koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego. Istnieje jednak przypadek, w którym zezwolenie uzyskał podmiot posiadający koncesję na rozpowszechnianie programu przez połowę doby, a w ramach zezwolenia z art. 144b Prawa telekomunikacyjnego rozpowszechnia swój program na innej częstotliwości przez (sic) całą dobę.

Ponadto prawo nie uwzględnia możliwości wystąpienia o krótkoterminową koncesję, wyłącznie na okres prowadzenia eksperymentów.

Przepisy szczegółowe powinny rozróżniać wymienione cele i intencje oraz precyzować dopuszczalną zawartość sygnałów (emitowanych treści) modulowanych w eksperymentalnych przekazach.

Krzysztof Pietrzak

Ja, Krzysztof Pietrzak, wyrażam zgodę na przetwarzanie przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, moich danych osobowych, w celach związanych z postępowaniami konsultacyjnymi, w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.).